

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 86/17
Люксембург, 26 юли 2017 г.

Решения по дела C-490/16 A.S./Republika Slovenija
и C-646/16 Khadija Jafari и Zainab Jafari

Хърватия е компетентна да разгледа молбите за международна закрила на лицата, масово преминали през границата ѝ по време на мигрантската криза от 2015—2016 година

Тези лица всъщност трябва да се считат за лица, незаконно пресекли външната граница на Хърватия по смисъла на Регламент „Дъблин III“

През 2016 г. сирийски гражданин и членовете на две афганистански семейства пресичат границата между Хърватия и Сърбия, въпреки че нямат необходимата виза. Хърватските власти организират транспорта им до хърватско-словенската граница, за да им помогнат да отидат в други държави членки, където да подадат молба за международна закрила.

Впоследствие сирийският гражданин подава такава молба в Словения, а членовете на афганистанските семейства — в Австрия. И Словения, и Австрия обаче приемат, че след като кандидатите са влезли незаконно в Хърватия, съгласно Регламент „Дъблин III“¹ властите на последната държава членка са длъжни да разгледат молбите за международна закрила на тези лица.

Засегнатите лица обжалват по съдебен ред съответните решения на словенските и на австрийските власти, като твърдят, че влизането им в Хърватия не може да се смята за незаконно и че съгласно Регламент „Дъблин III“ следователно словенските и австрийските власти са длъжни да разгледат техните молби.

При тези обстоятелства Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Върховен съд, Словения) и Verwaltungsgerichtshof Wien (Върховен административен съд — Виена, Австрия) искат от Съда да установи дали влизането на засегнатите лица трябва да се смята за законно или не по смисъла на Регламент „Дъблин III“. Наред с това австрийската юрисдикция иска да се изясни и дали поведението на хърватските власти е равнозначно на издаване на виза от тази държава членка.

В обявените си днес решения Съдът най-напред установява, че по смисъла на Регламент „Дъблин III“ визата е „разрешение или решение на държава членка, което се изисква за транзитно преминаване или влизане“ на територията на тази държава членка или на няколко държави членки. Ето защо, от една страна, **понятието за виза обозначава акт, официално приет от национален административен орган, а не просто непротивопоставяне, и от друга страна, визата не се смесва с допускането до територията на държава членка, защото визата се изисква именно за да стане възможно това допускане.**

При това положение Съдът отбелязва, че **допускането на гражданин на държава извън ЕС до територията на държава членка не може да се квалифицира като виза, дори ако причината за това допускане са настъпили извънредни обстоятелства, а именно — масов приток на разселени лица в ЕС.**

¹ Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 2013 г., стр. 31).

Съдът също така приема, че **пресичането на граница, без да се спазват условията, предвидени от приложимата правна уредба в съответната държава членка, задължително трябва да се смята за „незаконно“** по смисъла на Регламент „Дъблин III“.

По отношение на възможността, която държавите членки имат по силата на Кодекса на шенгенските граници² — да разрешат на гражданите на държави извън ЕС, които не отговарят на условията за влизане, да дойдат на тяхна територия по хуманитарни причини, Съдът припомня, **че такова разрешение важи само за територията на съответната държава членка, а не за територията на останалите държави членки.**

В допълнение, да се приеме, че влизането на гражданин на държава извън ЕС, което е разрешено от държава членка по хуманитарни причини, в отклонение от приложимите по принцип за такъв гражданин условия за влизане, не представлява незаконно пресичане на границата, би означавало, че същата държава членка не е компетентна да разгледа молбата за международна закрила, подадена от това лице в друга държава членка. **Такъв извод обаче би бил несъвместим с Регламент „Дъблин III“,** който възлага компетентността за разглеждане на молбата за международна закрила на лицето, влязло на територията на Съюза, върху държавата членка, която е в основата на влизането на това лице. **Така държавата членка, разрешила по хуманитарни причини влизането на територията ѝ на гражданин на държава извън ЕС, който няма виза и не е освободен от изискването за виза, не може да бъде освободена от такава отговорност.**

При тези обстоятелства Съдът постановява, **че в обхвата на понятието „незаконно пресичане на граница“ попада и случаят, когато държава членка допуска на територията си граждани на държава извън ЕС въз основа на хуманитарни причини и на дерогиране на условията за влизане, по принцип приложими към гражданите на държави извън ЕС.**

Освен това, като се позовава на механизмите, установени с Регламент „Дъблин III“, с Директива 2001/55³ и с член 78, параграф 3 ДФЕС, Съдът констатира, че обстоятелството, че границата е била пресечена в ситуация, характеризираща се с приток на изключително голям брой граждани на държави извън ЕС, които желаят да получат международна закрила, не е определящо.

Съдът подчертава също, **че поемането на отговорност за тези граждани на държави извън ЕС може да бъде улеснено с използването от други държави членки — едностранно или съгласувано, в дух на солидарност — на т.нар. „клауза за суверенитет“,** която им дава възможност да разгледат подадените до тях молби за международна закрила, дори разглеждането да не им е възложено по силата на критериите на Регламент „Дъблин III“.

Накрая Съдът припомня, **че кандидатът за международна закрила не трябва да бъде прехвърлян в компетентната държава членка, ако поради приток на изключително голям брой граждани на държави извън ЕС, желаещи да получат международна закрила, такова прехвърляне поражда реална опасност той да бъде подложен на нечовешко или унижително отношение.**

---

² Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 8, стр. 5), изменен с Регламент (ЕС) № 610/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 (ОВ, L 182, 2013 г., стр. 1).

³ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 година относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 2001 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 179).

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

Пълният текст на съдебното решение ([C-490/16](#) и [C-646/16](#)) се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106